

14206: 1-6.

ACC. N:R M.

Landskap: *Skåne* Upptecknare: *Piljöf Persson, Jonstorp*
Härad: *Luggude* Berättare: *" " "*
Socken: *Jonstorp* Berättarens yrke: *f. d. hantverkare*
Uppteckningsår: *1955* Född år *1884 i Jonstorp*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Emigration. s. 1-6.

LM F 103

ACC. N:R M. 14206:1.

Jag minnes många personer, både manliga och kvinnliga som i sina ungdomsår övergivit sin hembygd för att i prärrumände land söka sig en bättre utkomst. Det var huvudsakligast ungdomar från Jonetorps socken jag nu syftar på. Denna utvandring försiggick både innan och efter första sekelskiftet, men mest innan detta. Det första världskriget satte visst helt stopp för all emigration från vårt land. Amerika var det land som mest eller endast eftertraktades. Till första delen var det ungdomar i ålder 17-18 och upp till 25 år som emigrerade. Dessa ungdomar tillhörde de flesta befolkningsskatternas, men mestadels från mindre jordbruk, torpare, husägare och fiskarprykar, som hade lärt sig något yrke som: smickare, målare och smeder. Fiskarprykar fingo sig lätt över till Amerika på ett mindre dyrbart sätt meddelat de fingo bryra på något partigg och myrde vid framkustern. Någon sådan

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Luf 103
/.

Sådane rymsmare blev aldrig eftersparad. Då dessa emigranter utgicks från mindre beredade hem och sjukvårdskäran var stor måste utvandring ske. Någon enstaka hel familj härifrån som reste erutum eller långt mindre flera fällsamare är mig ej bekant. Det var endast enstaka ungdomar som reste.

Huvudorsaken till emigrationen nämnde jag ej. Några politiska eller andra orsaker inverksade ej. Endast dollarn var det som drog - möjligen någon övertygslista, ty det ^{var} endast påstå och hurtiga ungdomar som reste ut. Den lilla värnplikten, 90 dagars ut jag ej var avskräckande - kanske den kunde vara lätt för någon. Men kom någon som skulka från värnplikten hem innan den tiden utgick de stodo i kullorna blevo de arrangerade att infirra sig på ut och stalle för fullgörandet av denna. Många av emigranterna hade oftast systor eller andra närstående som tog hand om dem vid framkomsten och skaffade

denn arbete. Många reste på eget beväg. Sverre-
Amerika tidningar skickades ofta till Sverige och
dessa bidrog fröliggen till emigration. Om det var
agenter som lockade ungdomarna ut ut jag ej. De
stora ångbåtsbolagen hade ju kontor i staderna och
desse gån upplysningar och biljetter till färdern.
De flesta Amerikafararna hade ofta lång befärhetid
för en sådan resa. Ty respengar var för många ej
så fort anskaffade.

Fördom kunde en resande fara land och rike
igenom på endast ett s. k. prästbetyg och något ar-
nat behövdes fröliggen ej för en Amerikareisa.
Utvandrarerna fögo reda på en cira arkivliga hur
förhållandena kunde gestalta sig vid framkomsten.
Kal av arbetsplats fick beru på emigrantens yrke
och skicklighet. Språket måste ju läras ty det var
ju ej allernast svenskar som blevo deras arbetskam-
rater. Bagaget som en emigrant fögo med sig var

g. ariska mirrimalt. - ett par kuffertar med den vid-
vändigaste sakerna var det hela. Emigranterna hade
ju ofkast arbringiga att hella till så något större bagage
beträddes ej. Före avreisen till det nya landet dröls ofta
en mindre avbedjert av den resandes föräldrar.

Inställningen från folket i cockeren mot den resande
fogs alltid lugnt. Det endast uttalades att den och
den rest till Amerika. Emigrationen skedde ofkast
trädförån över Hålsingborg - Köpenhamn och Esbjerg.
där många emigranter samlats för gemensam färd
med större båtar.

Har det kända och kända ungdomar - tillika
yrkeskunniga fingo de snart arbete som deras ar-
driviga kunde skapa dem. Newyork och andra kust-
städerna var de första som båtarna lade till vid. Jag vet
påkän från denna bygg som fogsplats som chauff-
jörer och även spårvägspörare. Många jordbrukare
reste in i landet och fogsplats besjörare och olika

arbeten mätte i mödfall antagas. Det var även ung-
domar som drog sig på skogsarbeten jämte trädgård-
skötsel. Fler var som ernigrerade Fogv. oftast platser
som herrbiträden i rika familjer, men deras arbete
var oftast mycket hårt på grund av lång arbetstid. Det
var många som gifte sig vid första bästa tillfälle
och oftast med svenskar. En man var ju ändå ett
stöd i ernigringen samt för bildandet av ett eget hem.
De ernigranter som voro mera samvetsamma uppe-
höll alltid förbindelse med sina föräldrar och sys-
kon jämte bekanta i hemlandet. Flera pojkar jag
vet har aldrig hört av sig efter framkomsten till
sin nya hembygd. De har troligen ej hunnat få
sig fram efter de amerikanska förhållandena och
kanske obernärnt försörjning i det stora folkhavet.
Gävar har alltid skienats hem till anhöriga i Sverige.
Det kunde vara många exempel, ty Amerika är rikt
på "bjäv" som en person här sade. Men även nyttö-

saker sändes. Kaffe och andra livsmedelsartiklar sändes i snällor särskilt under krigsåren. Om några nyheter genom emigrationer har vi fått här i bygden vet jag ej. Arbetsförhållanden inom bygden har ej påverkats på grund av emigration. Det var fullt upp med arbetsfolk liksom. Pläderna med deras ofäliga mjölen drog då ej mycket arbetsfolk från lardet. Många emigranter sände ofta dollarn hem till föräldrar och cykeln som ett fyrdubbelt tillskott till deras ofta många kassa. Många som rest till Amerika återvände och bodde hem på besök och många som tjänat så de kunde föra en svärger tillvaro etanrade. De sysselsatte sig oftast med de häst i Amerika. De som voro uppsända i ett fiske blev oftast fiskare om en emdast till husbetna. Smickare och målare var alltid eftersökta till mindre arbeten i gårdarna.